

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU			
SYLABUS DO ZAJĘĆ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA I STOPNIA			
Nazwa zajęć	Grupy samopomocowe w terapii uzależnień		
Moduł zajęć	Moduł specjalnościowy: pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką uzależnień		
Rok studiów	III rok studiów		
Semestr studiów	6 semestr studiów		
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia		
Punkty ECTS	1 ECTS		
Reżim	Zajęcia obowiązkowe		
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z rolą i specyfiką grup wsparcia takich jak Anonimowi Alkoholicy (AA), Grupy Wzajemnej Pomocy czy Al-Anon, oraz wypracowanie umiejętności projektowania i facylitowania sesji samopomocowych. Studenci poznają kluczowe zasady działania modeli 12-krokowych, mechanizmy procesów grupowych oraz metody ewaluacji efektów terapeutycznych.		
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu psychologii, socjologii oraz pedagogiki w wymiarze przewidzianym efektami dla wymienionych kursów na dotychczasowych etapach uczenia się uczelni.		
Kod efektu	Treść efektów uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć
Wiedza			
K_W05	Student ma zaawansowaną wiedzę o strukturach i dynamice grup samopomocowych w terapii uzależnień, rozumie ich rolę w procesie rehabilitacji i profilaktyki nawrotów.	Zaliczenie	ćwiczenia
K_W06	Student zna przebieg procesów komunikowania w grupach wsparcia oraz czynniki sprzyjające i zakłócające efektywność spotkań samopomocowych.	Zaliczenie	ćwiczenia
Umiejętności			
K_U02	Student formułuje innowacyjne rozwiązania wspierające trwałość procesów zmiany w uczestnikach, projektując dodatkowe narzędzia psychoedukacyjne.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_U12	Student potrafi stosować i adaptować różne metody facylitacji grupy (np. moderowany dialog, rundy dzielenia się, techniki refleksji) w pracy z osobami uzależnionymi.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_U13	Student potrafi skutecznie komunikować się w ramach grupy samopomocowej, przewidywać skutki interakcji i umie uzasadnić wybór metod wsparcia.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Kompetencje społeczne			
K_K05	Student jest przygotowany do współpracy z innymi facylitatorami, specjalistami i członkami grup samopomocowych, kultywując wartości wzajemnego wsparcia i odpowiedzialności.	Obserwacja studenta	ćwiczenia

K_K06	Student podejmuje samodzielne decyzje w procesie prowadzenia grupy, ponosząc odpowiedzialność za przebieg i efekty spotkań oraz bezpieczeństwo uczestników.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Treści programowe			
Forma zajęć: ćwiczenia			
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. 2. Geneza i modele grup samopomocowych – Omówienie historii ruchu AA i innych form wsparcia (SMART Recovery, AI-Anon) oraz prezentacja struktury i dynamiki spotkań. 3. Psychologia procesów grupowych w praktyce – Warsztat na bazie modelu Tuckmana – od formowania do działania; odgrywanie ról w poszczególnych fazach grupy. 4. Komunikacja terapeutyczna i aktywne słuchanie – Ćwiczenia z parafrazy, pytań otwartych oraz moderowany dialog motywacyjny (MI) w sesjach samopomocowych. 5. Struktura i facylitacja spotkania 12 kroków – Symulacja rundy dzielenia się, prezentacja i praktyka omówienia kroków; elementy psychoedukacji. 6. Techniki moderacji i wzajemnego wsparcia – Technika „kręgu wzajemnego wsparcia”: budowanie zaufania i wzmacnianie zasobów osobistych uczestników. 7. Mechanizmy zmiany behawioralnej i motywacji – Mini-wykład o modelu Prochaski & DiClemente, połączony z ćwiczeniem planowania strategii utrzymania abstynencji. 8. Etyka, anonimowość i granice poufności – Dyskusja i quiz na temat kodeksów tajemnicy oraz symulacja zarządzania trudną sytuacją naruszenia zasad. 9. Analiza case study: trudny uczestnik – Praca w grupach nad strategią interwencji wobec osoby w kryzysie motywacyjnym i omówienie rekomendacji. 10. Ewaluacja efektów pracy grupy samopomocowej – Warsztat: projekt i analiza ankiety satysfakcji, podstawowe wskaźniki utrzymania abstynencji, interpretacja wyników. 11. Nowe narzędzia i formy e-wsparcia – Prezentacja platform e-terapii i aplikacji mobilnych, a następnie praktyczne ćwiczenia w zakładaniu i moderowaniu e-grupy wsparcia.			
Praca własna			
1. Zapoznanie się z literaturą przedmiotu. 2. Przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia.			
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia: problemowe dyskusja, meta plan, praktycznego działania, projektowanie zadań, metoda przypadków, burza mózgów, projekty grupowe i prezentacje multimedialne		
Narzędzia dydaktyczne	Ćwiczenia: prezentacja multimedialna		
Skala ocen	Na ocenę 2	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 51%-60% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	

	Na ocenę 3,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 61%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 71%-80% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 81%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
Kryteria oceny	Ćwiczenia: 100% obecności na zajęciach, uzyskanie ≥60% wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa. Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu. Test jednokrotnego wyboru składający się z 25 pytań. Test ma na celu sprawdzenie stopnia opanowania treści objętych programem zajęć. Każde pytanie ma formę zamkniętą z czterema wariantami odpowiedzi, z których tylko jeden jest prawidłowy. Za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna lub zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi skutkuje przyznaniem 0 punktów za dane pytanie. Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.		
Formy aktywności		Godziny	ECTS
Wykład		-	-
Ćwiczenia		10	0,4
Lektorat		-	-
Seminarium		-	-
Praktyki zawodowe		-	-
Praca własna		15	0,6
Łącznie:		25	1
Literatura podstawowa			
1. Woydyłło E., Początek drogi. Wykłady psychologa na oddziale odwykowym, Wydawnictwo Akuracik 2015. 2. Forcehimes Alyssa A., Miller William R., Allen Zweben, Terapia uzależnień. Podręcznik dla profesjonalistów, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2014.			
Literatura uzupełniająca			
1. Woydyłło E., Wybieram wolność, czyli rzecz o wyzwoleniu się z uzależnień, Wydawnictwo Akuracik 2015. 2. Modrzycki R., Nowe uzależnienia młodego pokolenia. Od przyjemności do przymusu, Difin 2021.			
Inne			
-			